

FAKİRLİĞİN ANLAMI NEDİR? (2)

(...dünden devam)

Mutasavvıflara göre fakirliğin anlamı

Mutasavvıflara göre fakirlik, basit yoksulluktan çok daha derin bir anlam taşır. Gerçi mutasavvıflarca fakir, Hz. Peygamber(s.a.v.)in mescidindeki sofada oturan ve kendilerine "Ashâb-ı Suffa" denilen yoksul sahâbîlere bağlanmak manasına gelirse de gerçek fakirlik, Allah'tan başka herhangi bir şeye ihtiyaç duymamak, yalnız Allah'a muhtaç olmaktır ki fakirliğin esası, hattâ kulluğun özü budur. Yahya ibn Mu'âz: "Fakirliğin hakikati, yalnız Allah ile zengin olmak, şekli de mal ve eşya yoksunluğudur." demiştir.

Kuşeyrî'ye göre: "Fakirlik, evliyanın şiarı, mutasavvıfların süsü; Allah'ın seçkin kullarına ve peygamberlere uygun gör-düğü bir haldir. Fakirler, Allah'ın tertemiz, seçkin kulları; yaratıkları arasında sırrına ehil kıldığı kimselerdir. Allah, onlar ile yaratıklarını korur. Onlar yüzü hürmetine yaratıkları bol bol rızıklandırır." (Risale: 123)

Kuşeyrî, Letâifu'l-İşârât'ında fakirliğe daha derin, fenafillah doğrultusunda bir yorum yapmaktadır: "Hakikat sultanı, her yoldan, her taraftan onları kuşatmış, artık onlar için ne doğuda, ne de batıda bir çıkış yolu kalmamıştır....Onlar halk ile bir nefes geçiremezler. Esasen gözlerinde halk (yaratıklar) yok olmuş iken nasıl yaratıklarla olabilirler? Gerçekte olmayan şeyi var yapmak, tevhîd bakımından şirktir.

"Sâdık fakîr, Allah'ın yardımıyla Allah ile beraber olur. Yabancılar onun farkına varamazlar. Herhangi bir yaratık onun bulunduğu hale yol bulamaz. Yabancı gözler onu, asıl bulunduğu halden başka bir halde görürler. Onun için yüce Allah: *'Bilmeyen, utangaç-lıklarından dolayı onları zengin sanır.'* (Bakara: 273)

buyurmuştur. Fakat gönül gözü açık olan, onların hallerine vakıf olur.

'Sen onları simalarından tanırsın.'

O sîmâ, baş gözüne görünmez. O sîmâyı ancak gönül gözü görebilir. Yalnız Ehadiyyet (birlik) nuruyla o sîmâyı görmek mümkündür." (Letâitu'l-İşârât: 1/221-222)

Gerçek fakirlik, kişinin nefsi için değil, Allah için olmasıdır. Bunun için de bütün nefis arzularını, hırsını, tamahını atmak, içinde Allah düşüncesinden başka bir şey bırakmamak gerekir. Bütün ruhunu Allah sevgisi kapladığı ve Allah'tan başka hiçbir şeye eğilimi kalmadığı zaman insan, gerçek fakirlik derecesine ermiş olur.

(devamı yarın..)